

Sphinxkwartier Maastricht roept op tot lef om te experimenteren

ONTWIKKELING STADSDEEL

Toekomstdroom: zwemmen in haven Bassin.

©

Aron Nijs/ gemeente Maastricht/ De Limburger/ AI

Door Joos Philippens

Tegendraadsheid, experiment, meer groen en waarom niet zwemmen in haven Bassin? Het zijn prikkelende gedachten van ondernemers en bewoners in Sphinx/Belvédère, het 'andere, vernieuwende Maastricht'.

Maastricht - Het voormalige Sphinx-fabrieksterrein in Maastricht is succesvol omgevormd tot een levendig gebied rond de industriële sfeer van Eiffelgebouw, Timmerfabriek en Radium. 'Een nieuwe hotspot die lucht geeft aan het oude centrum', aldus de ondernemers, verenigd in stichting Sphinxkwartier. Met bioscoop, filmhuis, poppodium, architectuur- en designcentrum Bureau

Europa, een stadsweide, woonwarenhuis Loods 5 en horeca. En dat ook nog eens aan de rand van het Frontenpark.

Dromen

Ooit waren de Belvédère-plannen nog veel groter: 4500 woningen in plaats van de huidige 300. Langzaam wordt ook weer groter gedacht. Bij Sappi en het Landbouwbelaang zijn nog eens 300 appartementen en 'iets cultureels' gepland en de gemeente droomt zelfs weer van woningen op de flanken van vuilnisbelt Belvédère.

Alleen zó kan dit gebied uitgroeien tot een stadsdeel dat je als bezoeker gezien móét hebben.

Giulia Lana

Ruim vijf jaar wonen er nu mensen in de buurten Sphinxkwartier en Lindenkruis, een mooi moment voor bezinning, vinden ondernemers en inwoners. Met graagte verwijzen ze naar *Het antwoord van de Sphinx*, een baanbrekend manifest uit 2012, waarin Govert Derix en Wim Meys succesvol opriepen tot lef. „Alleen zó kan dit gebied uitgroeien tot een stadsdeel dat je als bezoeker gezien móét hebben”, vindt Giulia Lana, voorzitter van de ondernemersstichting Sphinxkwartier.

Aarzeling

Bewonersplatform Belvédère vindt lef de enige methode die leidt tot 'een landmark voor Maastricht als vooruitstrevende en vernieuwende stad'. De bewoners zien aarzeling en terughoudendheid bij de gemeente en dringen aan op 'doorzetten, het rauwe, onderscheidende vasthouden en tegelijk openstaan voor nieuwe inzichten'.

Niet toevallig verwijzen hun beide manifesten, die gisteren werden aangeboden aan wethouder Manon Fokke, naar Strijp-S (Eindhoven) en de Westergasfabriek (Amsterdam). De sfeer van streetart, pop-upstores, openluchtfilms en *beer gardens*. Misschien zelfs een *urban pool* in de Bassin-haven. „Maar een zwembad in de Maas mag ook, ter hoogte van het Landbouwbelang”, zegt Giulia Lana.

Dat is allemaal mooi, maar zonder betaalbare woningen en vooral meer groen geen levendig en divers gebied. Want de nieuwe Maastrichtse hotspot kampt ook met ‘groeipijn’. In de nasleep van de bouwcrisis werd het ontwerp van stedenbouwkundige Frits Palmboom aangepast, zijn straten versmald en groen uitgegumd.

Het bewonersplatform dringt aan op aan groene barrières om auto’s af te remmen, en op groen aan gevels en op daken. Waarom eist Maastricht niet, net als in Gouda, minstens 75 vierkante meter groen per inwoner in nieuwe stadsdelen? En hef parkeerplaats Frontensingel na 2030 (als het contract met Q-Park afloopt) gerust op, ten faveure van een groter park.

De Eindhovense wijk Vredeoord, waar rond een voormalig Philips-gebouw kantoren en woningen zijn gekomen, geldt als inspiratie. „Bijna een kopie van Belvédère, waar de bewoners konden meedenken via peilingen en focusgroepen”, zegt Jan Bierhoff namens het bewonersplatform. De ondernemers willen, onder leiding van een regisseur, met pilots verder experimenteren.

Participatie

Bierhoff stelt dat inwonersparticipatie bij ambtenaren nog steeds niet echt tussen de oren zit. „Die regisseur wordt namens de wijk de tegenhanger van de ambtelijke coördinator in het stadscentrum. Zodat de gemeente ons er al tijdens het plannen maken bij betreft, niet pas als de ontwerpen klaar zijn.”

Van wethouder Manon Fokke kregen ze gisteren een warm onthaal. „Dit is betrokkenheid zoals die bedoeld is. Het is fijn om te zien hoe beide platformen met een open en positieve blik vooruitkijken met aandacht voor het waardevolle erfgoed van deze wijk, die net anders mag blijven. Als gemeente zijn we blij met creatieve ideeën waarover we met elkaar in dialoog kunnen gaan.”

Zwemmen in het Bassin? Ooit zou het zomaar kunnen.